Plan wynikowy do historii dla szkoły podstawowej „Wczoraj i dziś” kl. 6

Plan wynikowy uwzględnia zapisy podstawy programowej z 2017 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej. Szarym kolorem oznaczono treści, o których realizacji decyduje nauczyciel.

Temat lekcji	Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:	Liczba godzin
ROZDZIAŁ I: NARODZINY NOWOŻYTNEGO ŚWIATA						
1. Wielkie odkrycia geograficzne	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń − atlas historyczny	– średniowieczne wyobrażenia o Ziemi – przyczyny wypraw żeglarskich na przełomie XV i XVI w. – najważniejsze wyprawy przełomu XV i XVI w. oraz ich dowódcy	VIII.1, VIII.2	– poprawnie posługuje się terminami: *karawela*, *kompas* – podaje lata: odkrycia Ameryki (1492 r.) oraz pierwszej wyprawy dookoła Ziemi (1519-1522 r.) i określa, w którym wieku doszło do tych wydarzeń – wymienia Krzysztofa Kolumba jako odkrywcę Ameryki oraz Ferdynanda Magellana jako dowódcę wyprawy dookoła świata – wskazuje na mapie Indie, Amerykę - Przedstawia znaczenie podróży dookoła świata – podaje przykłady towarów sprowadzanych z Indii (przyprawy, jedwab) – wymienia nowości w technice żeglarskiej, które umożliwiły dalekomorskie wyprawy	– poprawnie posługuje się terminami: *tubylec, astrolabium* – podaje i zaznacza na osi czasu daty wypraw Bartłomieja Diaza (1488 r.) i Vasco da Gamy (1498 r.) – wskazuje na mapie trasy najważniejszych wypraw przełomu XV i XVI w. oraz wymienia ich dowódców (Krzysztof Kolumb, Ferdynand Magellan, Vasco da Gama, Bartłomiej Diaz) – podaje przyczyny wielkich odkryć geograficznych – wyjaśnia przyczyny poszukiwania morskiej drogi do Indii – wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb i Ferdynand Magellan skierowali swoje wyprawy drogą na zachód – wyjaśnia, dlaczego ludność tubylczą Ameryki nazwano Indianami – tłumaczy pochodzenie nazwy Ameryka – wskazuje związek między wynalazkami z dziedziny żeglugi a podejmowaniem dalekich wypraw morskich	1
2. Skutki odkryć geograficznych	– podręcznik – karta pracy	– cywilizacje prekolumbijskie i	VIII.1, VIII.2	– poprawnie posługuje się terminem: *cywilizacje prekolumbijskie*	– poprawnie posługuje się terminami: *kolonia, niewolnik, plantacja,*	1

	ucznia − zeszyt ćwiczeń − atlas historyczny	ich dokonania – podbój Ameryki przez Hiszpanów i Portugalczyków oraz jego następstwa – zmiany w życiu ludzi w wyniku odkryć geograficznych		– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: *Stary Świat*, *Nowy Świat* – wymienia nazwy rdzennych ludów Ameryki (Majowie, Aztekowie i Inkowie) – wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Majów, Azteków i Inków – wymienia dokonania rdzennych ludów Ameryki – podaje przykłady towarów, które przewożono między Ameryką a Europą – przedstawia po jednym pozytywnym i negatywnym skutku wielkich odkryć geograficznych – wskazuje odkrycie Ameryki jako początek epoki nowożytnej	*konkwistador* – opisuje działalność konkwistadorów i wymienia najbardziej znanych konkwistadorów (Hernán Cortez, Francisco Pizarro) – wymienia na podstawie mapy nazwy współczesnych państw położonych na obszarach dawniej zamieszkiwanych przez cywilizacje prekolumbijskie – wskazuje na mapie tereny skolonizowane przez Hiszpanów i Portugalczyków – przedstawia politykę Hiszpanów i Portugalczyków w Nowym Świecie – tłumaczy przyczyny przewagi Europejczyków nad tubylczą ludnością Ameryki – opowiada o sytuacji niewolników na plantacjach w Ameryce – wyjaśnia, w jaki sposób w Ameryce pojawiła się ludność afrykańska – przedstawia pozytywne i negatywne skutki wielkich odkryć geograficznych – przedstawia zmiany w życiu ludzi w wyniku odkryć geograficznych	
3. Renesans – narodziny nowej epoki	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń − atlas historyczny	– renesans – cechy charakterystyczne epoki – humaniści i ich poglądy – ideał człowieka w dobie renesansu - wynalezienie druku i jego znaczenie	IX.1	– poprawnie posługuje się terminem: *renesans,* – podaje czas trwania epoki renesansu i zaznacza ją na osi czasu – wymienia Jana Gutenberga jako wynalazcę druku – wskazuje Leonarda da Vinci jako człowieka renesansu i określa dwie lub trzy dziedziny jego zainteresowań – opisuje dokonania Leonarda da Vinci i uzasadnia słuszność	– poprawnie posługuje się terminami: *antyk, humanizm* – wyjaśnia nazwę nowej epoki – charakteryzuje epokę renesansu – wyjaśnia wpływ wynalezienia druku na rozprzestrzenianie się idei renesansu – wskazuje Erazma z Rotterdamu jako wybitnego humanistę i przedstawia jego poglądy – przedstawia poglądy humanistów	1

				– przedstawia ideał człowieka w epoce odrodzenia i wyjaśnia termin: *człowiek renesansu*	– porównuje pracę kopisty z pracą w średniowiecznej drukarni	
4. Kultura renesansu w Europie	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń − atlas historyczny	– renesansowa radość życia – architektura renesansu – wybitni twórcy odrodzenia i ich dzieła	IX.1	– poprawnie posługuje się terminem: *mecenat* – wymienia Leonarda da Vinci i Michała Anioła jako wybitnych twórców włoskiego odrodzenia oraz podaje przykłady ich dzieł – wskazuje Włochy jako kolebkę renesansu – wyjaśnia, w czym przejawiała się renesansowa radość życia	– poprawnie posługuje się terminami: *attyka, arkada, kopuła* - poprawnie posługuje się terminem: *perspektywa* i podaje przykłady dzieł, w których została zastosowana, – poprawnie posługuje się terminem: *fresk*, podaje przykład dzieła wykonanego tą techniką, – charakteryzuje sztukę renesansową, wskazując główne motywy podejmowane przez twórców	1
5. Reformacja – czas wielkich zmian	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– kryzys Kościoła katolickiego – Marcin Luter i jego poglądy – reformacja i jej następstwa	IX.2	– poprawnie posługuje się terminami: *odpust, reformacja, protestanci* – określa początek reformacji (1517 r.) i zaznacza tę datę na osi czasu – wskazuje wystąpienie Marcina Lutra jako początek reformacji – wymienia i charakteryzuje wyznania protestanckie oraz podaje ich założycieli – wskazuje sprzedaż odpustów jako jedną z przyczyn reformacji	– poprawnie posługuje się terminami: *pastor, celibat, zbór* – charakteryzuje poglądy Marcina Lutra – charakteryzuje poglądy głoszone przez Jana Kalwina – wskazuje objawy kryzysu w Kościele katolickim jako przyczynę reformacji – przedstawia skutki reformacji – przedstawia na mapie podział religijny Europy – opisuje postanowienia pokoju w Augsburgu (1555 r.) i wyjaśnia zasadę *czyj kraj, tego religia* – wskazuje zmiany wprowadzone w liturgii protestanckiej	1
6. Kontrreformacja	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas	– poprawnie posługuje się terminem: *sobór* – przy pomocy nauczyciela przedstawia	IX.3	– poprawnie posługuje się terminami: *sobór, kontrreformacja, seminarium duchowne* – wymienia Ignacego Loyolę jako założyciela zakonu jezuitów – wyjaśnia cel założenia zakonu	– poprawnie posługuje się terminami: *heretyk, inkwizycja, indeks ksiąg zakazanych* – przedstawia postanowienia soboru trydenckiego – wyjaśnia cel utworzenia inkwizycji i	1

	historyczny	przyczyny zwołania soboru w Trydencie – wskazuje zakon jezuitów jako instytucję powołaną do walki z reformacją – oblicza, jak długo obradował sobór trydencki i zaznacza to na osi czasu (daty powinny być podane przez nauczyciela)		jezuitów – wskazuje zakon jezuitów jako instytucję powołaną do walki z reformacją – przy pomocy nauczyciela przedstawia przyczyny zwołania soboru w Trydencie – oblicza, jak długo obradował sobór trydencki i zaznacza to na osi czasu (daty powinny być podane przez nauczyciela) – przedstawia zadania seminariów duchownych w dobie kontrreformacji	indeksu ksiąg zakazanych – charakteryzuje działalność zakonu jezuitów – przedstawia zasady obowiązujące jezuitów – przedstawia przyczyny wybuchu wojny trzydziestoletniej – podaje datę podpisania pokoju westfalskiego (1648 r.) i jego najważniejsze postanowienia	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU I						2
ROZDZIAŁ II: W RZECZYPOSPOLITEJ SZLACHECKIEJ						
1. Demokracja szlachecka	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– szlachta i jej zajęcia – prawa i obowiązki szlachty – sejm walny i sejmiki ziemskie	VII.7, IX.4	– poprawnie posługuje się terminami: *szlachta, herb, szabla, demokracja szlachecka, przywilej, magnateria, szlachta średnia, szlachta zagrodowa, gołota* – przedstawia prawa szlachty odziedziczone po rycerskich przodkach – wymienia zajęcia szlachty – wskazuje na ilustracji postać szlachcica – wymienia izby sejmu walnego – przedstawia zróżnicowanie stanu szlacheckiego – wyjaśnia funkcjonowanie zasady *liberum veto*	– poprawnie posługuje się terminami: *sejm walny, sejmiki ziemskie, pospolite ruszenie* – podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia konstytucji *Nihil novi* (1505 r.) oraz określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – przedstawia prawa i obowiązki szlachty, – wskazuje wpływ przywilejów szlacheckich na pozycję tego stanu – przedstawia prawa otrzymane przez szlachtę na mocy konstytucji *Nihil novi* – przedstawia decyzje podejmowane na sejmie walnym – charakteryzuje rolę sejmików ziemskich i zakres ich uprawnień – przedstawia skład izb sejmu walnego	1

					– wyjaśnia, w jaki sposób doszło do ukształtowania się demokracji szlacheckiej – wyjaśnia, kto sprawował władzę w Rzeczypospolitej – porównuje parlamentaryzm Rzeczypospolitej XVI–XVII w. z parlamentaryzmem współczesnej Polski	
2. W folwarku szlacheckim	– podręcznik – karta pracy ucznia – zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– folwark szlachecki – gospodarcza działalność szlachty – spław wiślany – statuty piotrkowskie	IX.4, IX.6	– poprawnie posługuje się terminami: *folwark*, *dwór*, *spław wiślany*, *szkuta*, *spichlerz*, *pańszczyzna* – wskazuje na mapie Pomorze Gdańskie i najważniejsze porty położone nad Wisłą – na podstawie ilustracji z podręcznika wymienia elementy wchodzące w skład folwarku szlacheckiego – opisuje zajęcia chłopów i mieszczan – przedstawia gospodarczą działalność szlachty – wymienia towary wywożone z Polski i sprowadzane do kraju	– wymienia najważniejsze zabudowania folwarku i wskazuje ich funkcje – wyjaśnia przyczyny i sposoby powiększania się majątków szlacheckich – tłumaczy, dlaczego szlachta uchwaliła ustawy antychłopskie i antymieszczańskie – wyjaśnia znaczenie odzyskania przez Polskę Pomorza Gdańskiego dla rozwoju gospodarki – wymienia najważniejsze ustawy wymierzone przeciw chłopom i mieszczanom – wyjaśnia wpływ ustaw antychłopskich i antymieszczańskich na położenie tych grup społecznych i rozwój polskiej gospodarki – wyjaśnia następstwa ożywienia gospodarczego	1
3. W czasach ostatnich Jagiellonów	– podręcznik – karta pracy ucznia – zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– ostatni Jagiellonowie na tronie Polski – wojna z zakonem krzyżackim 1519–1521 – hołd pruski i jego postanowienia	IX.5	– podaje i zaznacza na osi czasu datę hołdu pruskiego (1525 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta Augusta – wskazuje na mapie Prusy Książęce, Prusy Królewskie – wskazuje na obrazie Jana Matejki *Hołd pruski* postaci Zygmunta Starego	– poprawnie posługuje się terminem: *hołd lenny* – przedstawia przyczyny wojny Polski z zakonem krzyżackim (1519–1521 r.) – przedstawia postanowienia hołdu pruskiego (1525 r.) i jego skutki – opisuje korzyści i zagrożenia wynikające z postanowień hołdu pruskiego	1

				i Albrechta Hohenzollerna – opisuje zależność Prus Książęcych od Polski		
4. Odrodzenie na ziemiach polskich	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– idee renesansowe w Polsce – literatura polskiego renesansu i jej twórcy – renesansowy Wawel Jagiellonów – odkrycie Mikołaja Kopernika	IX.1, IX.7	– poprawnie posługuje się terminem: *włoszczyzna* i wskazuje jego pochodzenie – wymienia Mikołaja Kopernika jako twórcę teorii heliocentrycznej – wymienia Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego jako twórców literatury renesansowej w Polsce – wskazuje Wawel jako przykład budowli renesansowej w Polsce – wyjaśnia przyczyny twórczości literackiej w języku polskim – charakteryzuje odkrycie Mikołaja Kopernika i pokazuje różnice między teorią polskiego astronoma a dotychczas obowiązującą koncepcją budowy wszechświata	– poprawnie posługuje się terminami: *arras*, *krużganki*, *mecenat, teoria geocentryczna*, *teoria heliocentryczna* – charakteryzuje krótko twórczość Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego – przywołuje Galileusza jako zwolennika teorii Kopernika – uzasadnia tezę, że Mikołaj Kopernik był człowiekiem renesansu – przedstawia poglądy Andrzeja Frycza Modrzewskiego jako pisarza politycznego doby renesansu – wyjaśnia przyczyny rozwoju kultury renesansowej w Polsce – opisuje Wawel jako przykład architektury renesansu w Polsce – przedstawia zasługi ostatnich Jagiellonów dla rozwoju renesansu – wyjaśnia, dlaczego XVI stulecie nazwano złotym wiekiem w historii Polski – opisuje wybraną budowlę renesansową w swoim regionie	1
5. Rzeczpospolita Obojga Narodów	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– geneza unii lubelskiej – postanowienia unii lubelskiej – struktura narodowa i wyznaniowa I Rzeczpospolitej	IX.4, IX.8	– poprawnie posługuje się terminami: *unia personalna*, *unia realna* – podaje i zaznacza na osi czasu datę podpisania unii lubelskiej (1569 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – wskazuje na mapie Lublin i Rzeczpospolitą Obojga Narodów – wskazuje na obrazie Jana Matejki *Unia lubelska* postać Zygmunta II	– przedstawia postanowienia unii lubelskiej – charakteryzuje strukturę narodową i wyznaniową I Rzeczypospolitej – analizuje wygląd herbu I Rzeczypospolitej i porównuje go z herbem Królestwa Polskiego – opisuje skutki utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów – wskazuje na mapie Wołyń, Podole i Ukrainę	1

				Augusta jako autora i pomysłodawcę unii – wyjaśnia nazwę Rzeczpospolita Obojga Narodów – wskazuje na mapie Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie	– wyjaśnia korzyści płynące z wielokulturowości – wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów	
6. „Państwo bez stosów”	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– Rzeczpospolita państwem wielowyznaniowym – *Akt konfederacji warszawskiej* – reformacja w Polsce	X.1	– poprawnie posługuje się terminem: *tolerancja* – podaje i zaznacza na osi czasu datę podpisania konfederacji warszawskiej (1573 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – wskazuje wielowyznaniowość I Rzeczypospolitej – zauważa potrzebę poszanowania odmienności religijnej i kulturowej – wymienia wyznania zamieszkujące Rzeczpospolitą Obojga Narodów – wskazuje cel podpisania konfederacji warszawskiej – wyjaśnia, co oznacza, że Polska była nazywana „państwem bez stosów”	– poprawnie posługuje się terminami: *katolicyzm, judaizm, luteranizm, prawosławie, innowierca* – przedstawia postanowienia konfederacji warszawskiej – charakteryzuje strukturę wyznaniową I Rzeczypospolitej – nazywa świątynie różnych wyznań – wskazuje na mapie Raków i Pińczów jako ważne ośrodki reformacji w Polsce – nazywa i wskazuje na mapie ziemie zamieszkałe przez przedstawicieli poszczególnych wyznań – omawia wkład innych wyznań w rozwój szkolnictwa I Rzeczypospolitej – wyjaśnia, kim byli arianie i przedstawia zasady ich religii – tłumaczy przyczyny niechęci szlachty polskiej wobec arian – wyjaśnia związek między narodowością a wyznawaną religią wśród mieszkańców I Rzeczypospolitej	2
7. Pierwsza wolna elekcja	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– przyczyny elekcyjności tronu polskiego – przebieg pierwszej wolnej elekcji – *Artykuły*	X.2	– poprawnie posługuje się terminem: *elekcja, wolna elekcja, bezkrólewie* – podaje i zaznacza na osi czasu datę pierwszej wolnej elekcji – wskazuje Henryka Walezego jako pierwszego króla elekcyjnego	– poprawnie posługuje się terminami: *Artykuły henrykowskie, pacta conventa* – przedstawia zasady wyboru monarchy – na podstawie obrazu Canaletta opisuje miejsce i przebieg wolnej elekcji – wyjaśnia skutki wolnych elekcji	1

		henrykowskie i *pacta conventa* – następstwa wolnych elekcji		– krótko opisuje, dlaczego polskich władców zaczęto wybierać drogą wolnej elekcji – opisuje przebieg pierwszego bezkrólewia i wyjaśnia, kim był interrex	– wymienia warunki, które musieli spełnić królowie elekcyjni – wyjaśnia wpływ Artykułów henrykowskich i pacta conventa na pozycję monarchy w Rzeczypospolitej	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU II						2
ROZDZIAŁ III: W OBRONIE GRANIC RZECZYPOSPOLITEJ						
1. Wojny z Rosją	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– wojny Stefana Batorego o Inflanty – dymitriada i polska interwencja w Rosji – pokój w Polanowie	X.3, XI.1, XI.4	– poprawnie posługuje się terminem: *hetman* – podaje i zaznacza na osi czasu datę bitwy pod Kłuszynem (1610 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia – wymienia Stefana Batorego jako kolejnego po Henryku Walezym władcę Polski – przywołuje Stanisława Żółkiewskiego jako dowódcę bitwy pod Kłuszynem – wskazuje na mapie Inflanty i Carstwo Rosyjskie – wskazuje na mapie Moskwę i Kłuszyn – opisuje, w jakim celu została utworzona piechota wybraniecka – przedstawia, jak zakończyły się wojny o Inflanty prowadzone przez Stefana Batorego – opowiada o znaczeniu bitwy pod Kłuszynem	– poprawnie posługuje się terminami: *piechota wybraniecka*, *dymitriada*, *Kreml*, *bojar* – podaje datę podpisania pokoju w Polanowie (1634 r.) – przedstawia przyczyny najazdu Iwana Groźnego na Inflanty – opisuje następstwa dymitriady – wskazuje na mapie tereny przyłączone przez Polskę w wyniku interwencji w Rosji (po pokoju w Polanowie i Jamie Zapolskim) – opisuje przyczyny poparcia Dymitra Samozwańca przez magnatów i duchowieństwo – wskazuje przyczyny obalenia Dymitra Samozwańca – wyjaśnia cel polskiej interwencji w Rosji – ocenia politykę Zygmunta III wobec Rosji – przedstawia postanowienia pokoju w Polanowie	1
2. Początek wojen ze Szwecją	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt	– Wazowie na tronie Polski – przyczyny wojen ze Szwecją	XI.1, XI.4	– podaje datę bitwy pod Kircholmem (1605 r.) i nazwisko dowódcy polskich wojsk (Jan Karol Chodkiewicz) – wskazuje na mapie Szwecję, Inflanty,	– poprawnie posługuje się terminem: *cło* – charakteryzuje przyczyny wojen polsko-szwedzkich w XVII w.	1

	ćwiczeń – atlas historyczny	– wojna o Inflanty – walka o ujście Wisły – skutki wojen polsko-szwedzkich w I poł. XVII w. – Warszawa stolicą Polski		Wisłę, Kircholm i Pomorze Gdańskie – wymienia elementy uzbrojenia husarza i pokazuje je na ilustracji – wymienia stolice Polski (Gniezno, Kraków, Warszawa) – wyjaśnia, dlaczego przeniesiono stolicę z Krakowa do Warszawy	– podaje datę bitwy pod Oliwą (1627 r.) i wyjaśnia znaczenie tego starcia – wyjaśnia, dlaczego Zygmunt III Waza utracił tron Szwecji – omawia przebieg wojny o Inflanty – wskazuje na mapie Oliwę – przedstawia przyczyny zablokowania ujścia Wisły przez Szwedów – tłumaczy, dlaczego Polska często nie wykorzystywała swoich sukcesów militarnych – przedstawia postanowienia i podaje daty podpisania rozejmu w Starym Targu (1629 r.) i Sztumskiej Wsi (1635 r.)	
3. Powstanie Chmielnickiego	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– sytuacja Kozaków zaporoskich – powstanie Kozaków na Ukrainie – ugoda w Perejasławiu	XI.1, XI.2, XI.4	– poprawnie posługuje się terminem: *Zaporoże* – podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu powstania kozackiego (1648 r.) – wskazuje Bohdana Chmielnickiego jako przywódcę powstania Kozaków na Ukrainie – wskazuje na mapie Ukrainę, Zaporoże i Dzikie Pola – wyjaśnia, kim byli Kozacy – wymienia elementy uzbrojenia Kozaków i pokazuje je na ilustracji – rozpoznaje na ilustracji Kozaka wśród przedstawicieli innych grup społecznych	– wyjaśnia, kim byli Kozacy rejestrowi – przedstawia zajęcia i sytuację Kozaków – wskazuje na mapie najważniejsze bitwy powstania (Żółte Wody, Korsuń, Beresteczko) – uzasadnia tezę, że powstanie Chmielnickiego było wojną domową – przedstawia przyczyny wybuchu powstania na Ukrainie – omawia główne etapy powstania – wyjaśnia, dlaczego powstanie Chmielnickiego przerodziło się w wojnę polsko-rosyjską – wskazuje na mapie Perejasław – podaje i zaznacza na osi czasu datę ugody w Perejasławiu (1654 r.) – przedstawia skutki powstania Chmielnickiego – wskazuje rozejm w Andruszowie jako moment zakończenia powstania i wojny polsko-rosyjskiej (1667 r.)	1

					– ocenia politykę szlachty wobec Kozaków	
4. Potop szwedzki	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– przyczyny wojen Rzeczypospolitej ze Szwecją – najazd Szwedów na Polskę w latach 1655–1660 – postawa społeczeństwa polskiego wobec najeźdźcy – skutki potopu	XI.3, XI.4	– poprawnie posługuje się terminem: *potop szwedzki* – podaje i zaznacza na osi czasu daty potopu szwedzkiego (1655–1660 r.) oraz pokoju w Oliwie (1660 r.) – wskazuje Stefana Czarnieckiego jako bohatera walk ze Szwedami – charakteryzuje postaci Stefana Czarnieckiego i Augustyna Kordeckiego – wskazuje na mapie Częstochowę i Inflanty – wymienia obronę Jasnej Góry jako przełomowy moment potopu szwedzkiego – wyjaśnia, dlaczego najazd Szwedów nazwano potopem – przedstawia na ilustracji uzbrojenie piechoty szwedzkiej – uzasadnia znaczenie bohaterskiej obrony Częstochowy dla prowadzenia dalszej walki z najeźdźcą – charakteryzuje postępowanie Szwedów wobec ludności polskiej	– poprawnie posługuje się terminem: *wojna podjazdowa* – wskazuje na mapie Lwów i Prusy Książęce – wyjaśnia przyczyny prowadzenia wojny podjazdowej przez Polskę – przedstawia zobowiązania Jana Kazimierza złożone podczas ślubów lwowskich – wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich – wyjaśnia przyczyny początkowych niepowodzeń Rzeczypospolitej w czasie potopu szwedzkiego – wymienia postanowienia pokoju w Oliwie – przedstawia skutki potopu szwedzkiego – wskazuje zagrożenie płynące dla Rzeczypospolitej z powodu utraty lenna pruskiego	1
5. Wojny z Turcją	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– imperium osmańskie – przyczyny wojen Rzeczypospolitej z Turcją w XVII w. – wojna o Mołdawię – najazd Turków	XI.1, XI.4	– poprawnie posługuje się terminami: *sułtan*, *husarz*, *janczar*, *islam*, *wezyr* – podaje i zaznacza na osi czasu daty bitwy pod Chocimiem (1673 r.) oraz odsieczy wiedeńskiej (1683 r.) – charakteryzuje postaci Jana III Sobieskiego i Kara Mustafy – podaje przyczyny wyprawy Jana III Sobieskiego pod Wiedeń – wskazuje na mapie Wiedeń, Podole,	– poprawnie posługuje się terminami: *haracz*, *ekspansja* – podaje i zaznacza na osi czasu daty najazdu tureckiego i oblężenia Kamieńca Podolskiego (1672 r.) – wymienia hetmanów Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza oraz bitwy z Turcją, w których dowodzili (Cecora 1620 r., obrona Chocimia 1621 r.) – wskazuje na mapie tereny, na których	1

		na Polskę w II poł. XVIII w. i jego skutki – odsiecz wiedeńska Jana III Sobieskiego		Chocim i Kamieniec Podolski – wymienia skutki wojen z Turcją	toczyła się wojna (Podole) oraz miejsca najważniejszych wydarzeń (Cecora Kamieniec Podolski, Chocim) – omawia przyczyny wojen polsko-tureckich w XVII w. – wymienia przyczyny początkowych niepowodzeń wojsk polskich w walce z Turkami w II poł. XVII w. – przedstawia walkę Rzeczypospolitej o Mołdawię – opisuje postanowienia traktatu w Buczaczu – przedstawia następstwa wojen polsko-tureckich w XVII w.	
6. Kryzys Rzeczypospolitej	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– skutki wojen prowadzonych przez Rzeczpospolitą w XVII w. – sytuacja polityczno-gospodarcza kraju na przełomie XVII i XVIII w.	XI.5	– charakteryzuje XVII wiek jako czas wielu konfliktów wojennych prowadzonych przez Rzeczpospolitą – wskazuje na mapie państwa, z którymi Rzeczpospolita prowadziła wojny w XVII w. – wymienia skutki wojen toczonych przez Rzeczpospolitą w XVII w., w tym m.in. wyniszczenie kraju i straty terytorialne	– poprawnie posługuje się terminem: *liberum veto* – wskazuje postać Władysława Sicińskiego, który w 1652 r. doprowadził do pierwszego w historii zerwania sejmu – wskazuje na mapie tereny utracone przez Rzeczpospolitą (Inflanty, Podole, Prusy Książęce, część Ukrainy) – wymienia przyczyny uzależnienia Polski od obcych państw – charakteryzuje funkcjonowanie aparatu władzy na przełomie XVII i XVIII w., zwracając uwagę na słabość władzy królewskiej, zrywanie sejmów i wzrost znaczenia magnaterii – wskazuje objawy kryzysu państwa – podaje przyczyny i objawy kryzysu gospodarczego – przedstawia przyczyny rokoszu Lubomirskiego	1

					– wyjaśnia, dlaczego w Rzeczypospolitej coraz większą rolę zaczynali odgrywać magnaci	
7. Barok i sarmatyzm	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– barok – epoka kontrastów – cechy charakterystyczne stylu barokowego – architektura i sztuka barokowa – Sarmaci i ich obyczaje	XI.6	– poprawnie posługuje się terminem: *barok* – zaznacza na osi czasu epokę baroku – opowiada o sposobach spędzania czasu wolnego przez szlachtę na przełomie XVII i XVIII w. – wskazuje pozytywne i negatywne cechy szlachty polskiej tego okresu – wymienia najwybitniejsze dzieła sztuki barokowej w Polsce i Europie (np. Wersal, pałac w Wilanowie) – wymienia dwie lub trzy cechy charakterystyczne dla architektury barokowej – z ilustracji przedstawiających zabytki wybiera te, które zostały zbudowane w stylu barokowym – wyjaśnia, czym były kalwarie	– poprawnie posługuje się terminami: *putto, ornament* – wyjaśnia pochodzenie terminu *sarmatyzm* – wyjaśnia znaczenie określenia *złota wolność szlachecka* – wyjaśnia genezę epoki baroku – charakteryzuje malarstwo i rzeźbę epoki baroku – charakteryzuje ideologię sarmatyzmu – opisuje strój sarmacki na podstawie ilustracji – wskazuje wpływ rosnącej pobożności na architekturę i sztukę epoki – wskazuje następstwa bezkrytycznego stosunku szlachty do ustroju państwa – wyjaśnia, na czym polega związek kultury barokowej z ruchem kontrreformacyjnym – charakteryzuje barok jako epokę kontrastów	1
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU III						
Rozdział IV. OD ABSOLUTYZMU DO REPUBLIKI						
1. Monarchia absolutna we Francji	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– Edykt nantejski i jego skutki – umacnianie władzy monarchy we Francji – rządy absolutne Ludwika XIV – Francja potęgą militarną i	XII.1	– poprawnie posługuje się terminem: *monarchia absolutna* – wskazuje czas panowania Ludwika XIV (XVII w.) – przywołuje postać Ludwika XIV jako władcy absolutnego – wskazuje na mapie Francję – krótko opisuje zakres władzy króla w monarchii absolutnej	– poprawnie posługuje się terminami: *manufaktura, cło, import, eksport, hugenoci* – wyjaśnia, dlaczego Francja była europejską potęgą - przedstawia, w jaki sposób doszło do wzmocnienia władzy królewskiej we Francji	1

		gospodarczą		– wymienia uprawnienia monarchy absolutnego – wyjaśnia, dlaczego Ludwika XIV określano mianem Króla Słońce – opisuje życie w Wersalu w czasach Ludwika XIV	– opisuje, jak zakończyły się wojny religijne we Francji (przywołuje Edykt nantejski) – omawia politykę gospodarczą ministra Colberta – przedstawia działania kardynała Richelieu zmierzające do wzmocnienia pozycji monarchy – wskazuje pozytywne i negatywne strony panowania Ludwika XIV – opowiada o twórczości Moliera	
2. Monarchia parlamentarna w Anglii	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– absolutyzm angielski – konflikt Karola I z parlamentem – dyktatura Olivera Cromwella – ukształtowanie się monarchii parlamentarnej	XII.1	– wskazuje na mapie Anglię i Londyn – przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: *parlament* – poprawnie posługuje się terminem: *monarchia parlamentarna* – wymienia i krótko charakteryzuje postaci Karola I Stuarta, Olivera Cromwella i Wilhelma Orańskiego – wskazuje organy władzy w monarchii parlamentarnej – wskazuje Anglię jako kraj o ustroju monarchii parlamentarnej – przedstawia zakres władzy dyktatora	– poprawnie posługuje się terminami: *purytanie*, *nowa szlachta*, *rojaliści* – przedstawia postać Olivera Cromwella i jego dokonania – wskazuje 1689 r. jako czas ukształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii – wyjaśnia przyczyny konfliktu Karola I z parlamentem – przedstawia Deklarację praw narodu angielskiego – charakteryzuje ustrój monarchii parlamentarnej – wymienia główne etapy kształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii – porównuje ustrój monarchii parlamentarnej i monarchii absolutnej	1
3. Oświecenie w Europie	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– ideologia oświecenia – wybitni myśliciele doby oświecenia – trójpodział władzy według	XII.2, XII.3	– poprawnie posługuje się terminami: *oświecenie*, *klasycyzm* – zaznacza na osi czasu epokę oświecenia – wymienia najważniejsze dokonania naukowe i techniczne epoki oświecenia	– poprawnie posługuje się terminem: *ateizm* – przedstawia postać Monteskiusza i wyjaśnia, na czym polegała opracowana przez niego koncepcja trójpodziału władzy – przedstawia postaci Woltera i Jana Jakuba Rousseau	1

		Monteskiusza – najważniejsze dokonania naukowe oświecenia – architektura oświeceniowa		(np. termometr lekarski, maszyna parowa) – charakteryzuje styl klasycystyczny – z ilustracji przedstawiających zabytki wybiera te, które zostały zbudowane w stylu klasycystycznym – wymienia przykłady budowli klasycystycznych w Polsce i Europie – tłumaczy, dlaczego nowa epoka w kulturze europejskiej została nazwana oświeceniem	– charakteryzuje ideologię oświecenia – omawia koncepcję umowy społecznej zaproponowaną przez Jana Jakuba Rousseau – przedstawia zasługi Denisa Diderota dla powstania Wielkiej encyklopedii francuskiej – wyjaśnia przyczyny krytyki absolutyzmu i Kościoła przez filozofów doby oświecenia – wskazuje wpływ dokonań naukowych i technicznych na zmiany w życiu ludzi	
4. Nowe potęgi europejskie	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– absolutyzm oświecony – narodziny potęgi Prus – monarchia austriackich Habsburgów – Cesarstwo Rosyjskie w XVIII w.	XII.4	– poprawnie posługuje się terminami: *absolutyzm, absolutyzm oświecony* – wymienia Marię Teresę, Józefa II, Piotra I i Fryderyka Wielkiego jako władców Austrii, Rosji i Prus – wskazuje na mapie Rosję, Austrię i Prusy w XVIII w. – wskazuje na mapie Petersburg jako nową stolicę Rosji – wskazuje Rosję, Austrię i Prusy jako potęgi europejskie XVIII stulecia – podaje przykłady reform w monarchiach absolutyzmu oświeconego – wskazuje wpływ ideologii oświecenia na reformy w krajach absolutyzmu oświeconego	– podaje daty powstania Królestwa Pruskiego (1701 r.) i Cesarstwa Rosyjskiego (1721 r.) – wymienia reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach – wyjaśnia, dlaczego monarchowie absolutyzmu oświeconego nazywali siebie „sługami ludu” – wyjaśnia związki między pojawieniem się nowych potęg w Europie Środkowej a sytuacją w Rzeczypospolitej – charakteryzuje reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach – wyjaśnia wpływ reform na wzrost znaczenia tych państw – opisuje skutki uzyskania przez Rosję dostępu do Bałtyku – porównuje monarchię absolutną z monarchią absolutyzmu oświeconego	1
5. Stany Zjednoczone Ameryki	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt	– kolonie brytyjskie w Ameryce Północnej	XIV.1, XIV.2, XIV.3	– poprawnie posługuje się terminami: *kolonia, konstytucja* – określa czas powstania Stanów Zjednoczonych	– poprawnie posługuje się terminami: *bojkot, Kongres, Izba Reprezentantów,*	1

	ćwiczeń – atlas historyczny	– konflikt kolonistów z rządem brytyjskim – wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych – ustrój polityczny USA		– podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia konstytucji USA – pierwszej takiej ustawy na świecie (1787 r.) – przywołuje postać Jerzego Waszyngtona jako pierwszego prezydenta USA – wymienia Tadeusza Kościuszkę i Kazimierza Pułaskiego jako polskich bohaterów walki o niepodległość USA – wskazuje na mapie Stany Zjednoczone oraz kolonie brytyjskie w Ameryce Północnej – wymienia strony konfliktu w wojnie o niepodległość Stanów – wyjaśnia, dlaczego Amerykanie mówią w języku angielskim – porównuje pierwszą flagę USA z flagą współczesną, wskazując zauważone podobieństwa i różnice	– podaje i zaznacza na osi czasu datę powstania Stanów Zjednoczonych (4 lipca 1776 r.) – omawia zasługi Jerzego Waszyngtona dla powstania USA – wskazuje na mapie Boston, Filadelfię i Yorktown – opisuje wydarzenie zwane bostońskim piciem herbaty – przedstawia przyczyny wybuchu wojny między kolonistami a rządem brytyjskim – charakteryzuje znaczenie Deklaracji niepodległości – przedstawia najważniejsze etapy walki o niepodległość USA – przedstawia udział Polaków w walce o niepodległość USA – wymienia miejsca związane z udziałem Polaków w wojnie o niepodległość USA – opisuje idee oświeceniowe zapisane w konstytucji USA – charakteryzuje ustrój polityczny USA	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU IV						2
ROZDZIAŁ V: UPADEK RZECZYPOSPOLITEJ						
1. Rzeczpospolita pod rządami Wettinów	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– unia personalna z Saksonią – początek ingerencji Rosji w sprawy Polski – podwójna elekcja w 1733 r. – rządy Augusta III – projekty reform Rzeczypospolitej	XIII.1, XIII.2, XIII.3, XIII.4	– poprawnie posługuje się terminami: *unia personalna*, *anarchia* – wymienia Augusta II Mocnego i Augusta III Sasa jako monarchów sprawujących władzę w Polsce na początku XVIII w. – przedstawia Stanisława Konarskiego jako reformatora Rzeczypospolitej i krótko opisuje propozycje jego reform – wskazuje na mapie Saksonię – opisuje konsekwencje wyboru dwóch	– poprawnie posługuje się terminami: *konfederacja*, *liberum veto*, *wolna elekcja*, *przywileje*, *złota wolność szlachecka* – podaje i zaznacza na osi czasu datę obrad sejmu niemego (1717 r.) – przedstawia postać Stanisława Leszczyńskiego – charakteryzuje okres rządów Augusta II Mocnego – opisuje pozytywne i negatywne skutki rządów Augusta III	1

				władców jednocześnie – wymienia przyczyny anarchii w Polsce	– wyjaśnia sens powiedzeń: *Od Sasa do Lasa* i *Za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa* – charakteryzuje projekty reform w I poł. XVIII w. – przedstawia genezę i postanowienia sejmu niemego – wyjaśnia przyczynę ingerencji Rosji w sprawy Polski – wskazuje reformy niezbędne dla wzmocnienia Rzeczypospolitej	
2. Pierwszy rozbiór Polski	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– Stanisław August Poniatowski królem Polski – pierwsze reformy nowego władcy – konfederacja barska – I rozbiór Polski	XVI.1, XVI.2, XVII.1	– poprawnie posługuje się terminami: *rozbiory Polski*, *ambasador*, *emigracja* – podaje i zaznacza na osi czasu datę pierwszego rozbioru Polski (1772 r.) – przywołuje i charakteryzuje postać Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski – wymienia państwa, które dokonały pierwszego rozbioru Polski i wskazuje je na mapie – wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas pierwszego rozbioru – przedstawia przyczyny pierwszego rozbioru Polski – ocenia postawę Tadeusza Rejtana	– poprawnie posługuje się terminem: *prawa kardynalne* – podaje datę zawiązania konfederacji barskiej (1768 r.) – opisuje okoliczności wyboru Stanisława Augusta na króla Polski – wymienia reformy Stanisława Augusta w celu naprawy oświaty i gospodarki w II poł. XVIII w. – przedstawia przyczyny zawiązania konfederacji barskiej – przedstawia cel walki konfederatów barskich – wskazuje następstwa konfederacji barskiej – porównuje postawy rodaków wobec rozbioru państwa na podstawie analizy obrazu Jana Matejki *Rejtan - Upadek Polski* – opowiada o przebiegu i decyzjach sejmu rozbiorowego	1
3. Kultura polskiego oświecenia	– podręcznik – karta pracy ucznia	– literatura okresu oświecenia – Teatr Narodowy	XVI.1, XVI.5	– poprawnie posługuje się terminami: *szkoła parafialna*, *obiady czwartkowe*	– wymienia pisarzy politycznych II poł. XVIII w. (Hugo Kołłątaj, Stanisław Staszic) oraz ich propozycje reform	1

	− zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	i jego zadania – mecenat Stanisława Augusta Poniatowskiego – architektura i sztuka klasycystyczna w Polsce – reforma szkolnictwa w Polsce		– wskazuje Stanisława Augusta jako oświeceniowego mecenasa sztuki – podaje przykład zasług ostatniego króla dla rozwoju kultury polskiej – podaje przykłady przedmiotów nauczanych w szkołach parafialnych – przedstawia przyczyny powołania Komisji Edukacji Narodowej – wskazuje cel wychowania i edukacji młodzieży w XVIII w.	– przedstawia zasługi Stanisława Augusta dla rozwoju kultury i sztuki oświecenia – charakteryzuje twórczość Ignacego Krasickiego, Juliana Ursyna Niemcewicza i Wojciecha Bogusławskiego – wymienia malarzy tworzących w Polsce Canaletto, Marcello Bacciarelli oraz wyjaśnia, dlaczego obrazy Canaletta są ważnym źródłem wiedzy historycznej – charakteryzuje architekturę i sztukę klasycystyczną – podaje przykłady budowli klasycystycznych – przedstawia zadania Teatru Narodowego i czasopisma „Monitor” – omawia zmiany wprowadzone w polskim szkolnictwie przez KEN – podaje przykłady budowli klasycystycznych w swoim regionie	
4. Sejm Wielki i Konstytucja 3 Maja	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– reformy Sejmu Wielkiego – Konstytucja 3 Maja – wojna polsko-rosyjska w 1792 r. – drugi rozbiór Polski	XVI.3, XVI.3, XVII.1	– poprawnie posługuje się terminem: *konstytucja* – podaje i zaznacza na osi czasu daty: uchwalenia Konstytucji 3 maja (1791 r.), obrad Sejmu Wielkiego (1788–1792 r.) i drugiego rozbioru (1793 r.) – wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas drugiego rozbioru – wymienia państwa, które dokonały drugiego rozbioru Polski – wymienia najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego – wymienia najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja	– charakteryzuje postać Stanisława Małachowskiego – opisuje sytuację w Polsce po pierwszym rozbiorze – podaje cel obrad Sejmu Wielkiego – przedstawia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i podaje jej datę (1792 r.) – wskazuje na mapie Targowicę, Dubienkę i Zieleńce – opisuje najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego – charakteryzuje ustrój polityczny wprowadzony przez Konstytucję 3 maja	1

				(zniesienie liberum veto i wolnej elekcji) – na obrazie Jana Matejki *Konstytucja 3 maja 1791 roku* wskazuje współtwórców konstytucji: Stanisława Augusta Poniatowskiego i Stanisława Małachowskiego	– charakteryzuje zmiany wprowadzone przez Konstytucję 3 maja i wskazuje ich skutki – przedstawia genezę ustanowienia Orderu Virtuti Militari – opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej (1792 r.), – przedstawia postanowienia sejmu w Grodnie	
5. Powstanie kościuszkowskie i trzeci rozbiór Polski	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– wybuch powstania kościuszkowskiego – Uniwersał połaniecki – przebieg powstania – trzeci rozbiór Polski	XVII.1, XVII.2, XVII.3	– poprawnie posługuje się terminami: *naczelnik*, *kosynierzy*, *zaborcy*, *insurekcja* – podaje i zaznacza na osi czasu daty insurekcji kościuszkowskiej (1794 r.) oraz trzeciego rozbioru Polski (1795 r.) – charakteryzuje postać Tadeusza Kościuszki – wskazuje Tadeusza Kościuszkę jako naczelnika powstania – wskazuje na mapie Kraków i tereny utracone przez Polskę podczas trzeciego rozbioru – wymienia państwa, które dokonały trzeciego rozbioru Polski – wymienia przyczyny wybuchu i upadku powstania kościuszkowskiego	– poprawnie posługuje się terminem: *uniwersał* – charakteryzuje postać Wojciecha Bartosa – wskazuje na mapie Racławice, Połaniec oraz Maciejowice – opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego i podaje jego najważniejsze wydarzenia w kolejności chronologicznej – opowiada o bitwach pod Racławicami i Maciejowicami oraz przedstawia jej znaczenie – wyjaśnia, dlaczego Kościuszko zdecydował się wydać Uniwersał połaniecki – przedstawia zapisy Uniwersału połanieckiego – wskazuje następstwa upadku powstania kościuszkowskiego – wymienia najważniejsze przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII w.	1
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU V						2
ROZDZIAŁ VI: REWOLUCJA FRANCUSKA I OKRES NAPOLEOŃSKI						
1. Rewolucja francuska	– podręcznik – karta pracy ucznia	– sytuacja we Francji przed wybuchem	XV.1, XV.2	– poprawnie posługuje się terminami: *konstytucja*, *rewolucja*, *Bastylia*, *burżuazja*, *Stany Generalne*	– poprawnie posługuje się terminem: *monarchia konstytucyjna*	2

	− zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	rewolucji burżuazyjnej – stany społeczne we Francji – wybuch rewolucji francuskiej – uchwalenie Deklaracji praw człowieka i obywatela – Francja monarchią konstytucyjną		– podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu rewolucji we Francji (14 lipca 1789 r.) – charakteryzuje postać Ludwika XVI – wskazuje na mapie Francję i Paryż – wymienia i charakteryzuje stany społeczne we Francji – podaje wydarzenie, które rozpoczęło rewolucję francuską – wyjaśnia, dlaczego Francuzi obchodzą swoje święto narodowe 14 lipca	– podaje datę uchwalenia konstytucji francuskiej (1791 r.) – opisuje położenie stanów społecznych we Francji – przedstawia sytuację we Francji przed wybuchem rewolucji – przedstawia przyczyny wybuchu rewolucji burżuazyjnej – przedstawia okoliczności i cel powstania Zgromadzenia Narodowego – wyjaśnia zadania Konstytuanty – opisuje decyzje Konstytuanty podjęte po wybuchu rewolucji i wskazuje ich przyczyny – charakteryzuje ustrój Francji po wprowadzeniu konstytucji – przedstawia najważniejsze zapisy i wyjaśnia ponadczasowe znaczenie *Deklaracji praw człowieka i obywatela*	
2. Republika Francuska	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– Francja republiką – terror jakobinów – upadek rządów jakobinów	XV.1	– poprawnie posługuje się terminami: *gilotyna, terror, republika* – charakteryzuje postać Maksymiliana Robespierre’a – wskazuje na mapie państwa, z którymi walczyła rewolucyjna Francja – przedstawia okoliczności stracenia Ludwika XVI – przedstawia przyczyny obalenia władzy Ludwika XVI	– poprawnie posługuje się terminami: *jakobini, dyrektoriat, radykalizm* – wyjaśnia, dlaczego jakobini przejęli rządy we Francji – opisuje rządy jakobinów – wyjaśnia, dlaczego rządy jakobinów nazwano *Wielkim Terrorem* – przedstawia, w jaki sposób jakobinów odsunięto od władzy – wyjaśnia przyczyny upadku rządów jakobinów – przedstawia skutki rządów jakobinów – wyjaśnia na przykładzie postaci Maksymiliana Robespierre’a sens powiedzenia: *Rewolucja pożera własne dzieci*	1

					– charakteryzuje rządy dyrektoriatu – ocenia terror jako narzędzie walki politycznej	
3. Epoka Napoleona Bonapartego	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– obalenie rządów dyrektoriatu – Napoleon Bonaparte cesarzem Francuzów – Kodeks Napoleona – Napoleon u szczytu potęgi	XVIII.1	– poprawnie posługuje się terminem: *zamach stanu* – określa I poł. XIX w. jako epokę napoleońską – podaje datę decydującej bitwy pod Austerlitz (1805 r.) i wskazuje tę miejscowość na mapie – charakteryzuje krótko postać Napoleona Bonapartego jako cesarza Francuzów i wybitnego dowódcę – przedstawia okoliczności przejęcia władzy przez Napoleona – wskazuje na mapie państwa, z którymi toczyła wojny napoleońska Francja – wskazuje na mapie tereny zależne od Francji – przedstawia na infografice uzbrojenie żołnierzy epoki napoleońskiej	– poprawnie posługuje się terminem: *blokada kontynentalna* – podaje daty: koronacji cesarskiej Napoleona (1804 r.), pokoju w Tylży (1807 r.), uchwalenie Kodeksu Napoleona (1804 r.) – przedstawia położenie Francji w Europie podczas rządów dyrektoriatu – wyjaśnia przyczyny niezadowolenia społecznego podczas rządów dyrektoriatu – wymienia reformy wprowadzone przez Napoleona – charakteryzuje Kodeks Napoleona – wyjaśnia, dlaczego Napoleon koronował się na cesarza Francuzów – przedstawia etapy kariery Napoleona – opisuje okoliczności powstania i charakter Związku Reńskiego – wyjaśnia przyczyny wprowadzenia blokady kontynentalnej przeciw Anglii – Przedstawia postanowienia pokoju w Tylży	1
4. Upadek Napoleona	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– wyprawa na Rosję – odwrót Wielkiej Armii – bitwa pod Lipskiem i klęska cesarza	XVIII.1	– poprawnie posługuje się terminem: *Wielka Armia* – wskazuje na mapie Rosję i Moskwę – wskazuje na mapie państwa koalicji antyfrancuskiej, Elbę i Lipsk – przedstawia przyczyny wyprawy Napoleona na Rosję – opisuje, jak zakończyła się wyprawa Napoleona na Rosję	– poprawnie posługuje się terminami: *taktyka spalonej ziemi*, *wojna podjazdowa*, *abdykacja* – podaje daty: bitwy pod Borodino (1812 r.), bitwy pod Lipskiem (1813 r.) – wskazuje na mapie Borodino – przedstawia strategię obronną Rosji – omawia przebieg kampanii rosyjskiej Napoleona – omawia, jak przebiegał odwrót Wielkiej	1

				– opisuje, w jakich warunkach atmosferycznych wycofywała się Wielka Armia – wyjaśnia, dlaczego bitwa pod Lipskiem została nazwana „bitwą narodów”	Armii – opisuje skutki wyprawy Napoleona na Rosję – przedstawia skutki klęski Napoleona pod Lipskiem – przedstawia przyczyny klęski Napoleona	
5. Legiony Polskie we Włoszech	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– Polacy po utracie niepodległości – utworzenie Legionów Polskich we Włoszech – organizacja i zasady życia legionowego – udział legionistów w wojnach napoleońskich	XVIII.2, XVIII.4	– poprawnie posługuje się terminami: *legiony, emigracja* – podaje i zaznacza na osi czasu datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech (1797 r.) – wyjaśnia, kim byli Jan Henryk Dąbrowski i Józef Wybicki – wskazuje na mapie Włochy, Francję i San Domingo – wymienia państwa zaborcze – podaje nazwę hymnu Polski i wskazuje jego związek z Legionami Polskimi we Włoszech – przedstawia cel utworzenia Legionów Polskich i opisuje walki z ich udziałem	– wyjaśnia, dlaczego Polacy wiązali nadzieję na niepodległość z Napoleonem – opisuje położenie ludności polskiej po utracie niepodległości – opisuje udział legionistów w wojnach napoleońskich – przedstawia powody wysłania legionistów na San Domingo – charakteryzuje zasady obowiązujące w Legionach Polskich – wyjaśnia, dlaczego Legiony były szkołą patriotyzmu i demokracji – wskazuje, w jaki sposób i skąd rekrutowano żołnierzy do polskich oddziałów wojskowych	
6. Księstwo Warszawskie	– podręcznik – karta pracy ucznia − zeszyt ćwiczeń – atlas historyczny	– utworzenie Księstwa Warszawskiego – konstytucja Księstwa Warszawskiego – Polacy pod rozkazami Napoleona – upadek Księstwa Warszawskiego	XVIII.3, XVIII.4	– podaje i zaznacza na osi czasu daty utworzenia (1807 r.) i likwidacji Księstwa Warszawskiego (1815 r.) – wskazuje na mapie Księstwo Warszawskie i Tylżę – przedstawia okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego, – podaje przyczyny likwidacji Księstwa Warszawskiego	– podaje datę bitwy pod Raszynem (1809 r.) – charakteryzuje postać księcia Józefa Poniatowskiego – wskazuje na mapie Raszyn i Somosierrę – przedstawia okoliczności powiększenia terytorium Księstwa Warszawskiego – omawia zapisy konstytucji Księstwa Warszawskiego – wskazuje na związek między zapisami konstytucji Księstwa Warszawskiego a ideami rewolucji francuskiej – wymienia bitwy stoczone przez napoleońską Francję z udziałem Polaków	

					– opowiada o szarży polskich szwoleżerów pod Somosierrą i wskazuje jej znaczenie dla toczonych walk – wyjaśnia znaczenie mitu napoleońskiego dla podtrzymania pamięci o Legionach	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VI						2